

Nr 3.

Ankom till Riksdagens kansli den 10 maj 1911, kl. 1 e. m.

Sammanatta stats- och bankoutskottets nr 1 utlåtande nr 3, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående öfverförande af visst belopp till den i 19 § af lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar den 4 juli 1910 omförmälda fond.

I en till Riksdagen aflåten proposition, nr 31, hvilken blifvit öfverlämnad till förberedande behandling af sammansatt stats- och bankoutskott, har Kungl. Maj:t, under återopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 30 december 1910, föreslagit Riksdagen medgifva, att till den i 19 § af lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar den 4 juli 1910 omförmälda fond må, utöfver hvad som enligt 20 § i samma lag med tillhörande öfvergångsbestämmelser kan komma att till bestridande af pensioneringskostnaden utgå af trafikmedel, för år 1912 af sådana medel öfverföras ett belopp af 500,000 kronor.

Enligt återopade statsrådsprotokollet anförde departementschefen vid ärendets föredragning följande:

»Enligt 20 § af lagen den 4 juli 1910 angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar och 22 § i nådiga kungörelsen samma dag med öfvergångsbestämmelser till lagen skall af statens järnvägars trafikmedel årligen gäldas så stor del af utgående pensioner, som den i 19 § uti lagen omförmälda fond enligt matematisk utredning ej är i stånd till att bestrida.

Uti underdånig skrifvelse den 30 november 1910 har järnvägsstyrelsen nu meddelat, att styrelsen låtit verkställa en öfverslagsberäkning rörande hvad af trafikmedel skulle i detta hänseende utbetalas, förutom för år 1911, jämväl för år 1912; och skulle enligt den sålunda verkställda öfverslagsberäkningen, med användande af en räntefot af 3,8 %, af trafikmedel såsom bidrag till pensionskostnaden utgå för år 1912 1,329,000 kronor.

Emellertid har järnvägsstyrelsen i samma skrivelse hemställt, att härutöfver skulle för år 1912 af trafikmedel afsättas ett belopp af 500,000 kronor.

Jag tillåter mig härvid erinra, att Riksdagen i sin skrivelse den 31 maj 1910, hvori anmäldes dess beslut i pensionsfrågan, anmärkt, att det belopp, hvartill samtliga pensionskostnader framdeles skulle komma att uppgå, därest ej åtgärder vidtoges att låta den närvarande tiden bestrida mer än de faktiskt utgående pensionerna, skulle blifva så stort, att Riksdagen ansett sig böra hos Eders Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag i ärendet, omfattande all statens järnvägars ordinarie personal, såväl den nu anställda som den, hvilken efter den ifrågavarande pensionslagens trädande i kraft vinner anställning vid statsbanorna.

Riksdagen ansåg sig dock härvid böra skilja mellan, å ena sidan, de statens pensionskostnader, som kunna anses vara en naturlig följd af personalens pensionering enligt den vid bestämmandet af storleken af personalens pensionsavgifter antagna principen, att staten vid normal pensionering skulle betala ungefär det dubbla af personalens bidrag, och, å den andra, den brist uti pensionsfondens tillgodohafvande, som med nämnda utgångspunkt enligt gjorda beräkningar torde förefinnas. Under det att Riksdagen ej ansett sig böra föreslå några åtgärder med afseende på den förra delen af pensionskostnaden, fann Riksdagen den senast angifna bristen vara af sådan natur, att någon tvekan ej torde förefinnas rörande olämpligheten af att den kastas på framtiden utan att densamma småningom borde afbetalas.

En sådan afbetalning kunde enligt Riksdagens mening äga rum på olika sätt, och äfven i detta afseende ansåg Riksdagen, att en utredning lämpligen borde verkställas af Eders Kungl. Maj:t och förslag i ämnet framläggas för Riksdagen. Dock var Riksdagen af den åsikten, att början af bristens amortering ej längre kunde uppskjutas, då beräkningarna påtagligen visade, att i annat fall bristen med hvarje år hastigt ökades.

Enligt approximativa beräkningar, som Riksdagen låtit verkställa, hade befunnits, att för afamortering af den beräknade bristen lämpligen borde för år 1911 af trafikmedel såsom ytterligare bidrag till pensionskostnaderna afsättas ett belopp af 500,000 kronor. Riksdagen beslöt därför, att till den i 19 § af lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar omförmälda fond skulle, utöfver hvad som enligt 20 § i lagen kunde komma att till bestridande af pensioneringskostnaden utgå af trafikmedel, för år 1911 af sådana medel öfverföras ett belopp af 500,000 kronor. Därjämte anhöll Riksdagen, att Eders

Kungl. Maj:t måtte verkställa utredning, i hvad mån åtgärder lämpligen borde vidtagas för åvägbringande af jämnare fördelning af utgifterna dels för betäckande af den del af pensioneringskostnaden, för hvilken nyssnämnda fond enligt af Riksdagen angifna grunder borde anses svara, dels eventuellt för bestridande af ifrågavarande pensionering i öfrigt, samt till Riksdagen inkomma med de förslag, hvartill ifrågavarande utredning kunde föranleda.

Genom nådigt bref den 4 juli 1910 har Eders Kungl. Maj:t därefter förordnat, att till statskontoret skulle för år 1911 af trafikmedel öfverlämnas ett belopp af 500,000 kronor att öfverföras till ifrågavarande fond.

Därjämte tillåter jag mig erinra, att Eders Kungl. Maj:t enligt nådigt bref den 16 december 1910 anbefallt statskontoret att med biträde af högst två sakkunniga, dem statskontoret skulle äga tillkalla, verkställa den i Riksdagens skrifvelse afsedda utredning samt att därefter, sedan fullmäktige i riksgäldskontoret beredts tillfälle att yttra sig i ärendet, till Eders Kungl. Maj:t inkomma med yttrande och förslag i ämnet.

På enahanda grund som i Riksdagens ofvanberörda skrifvelse omförmälts och i afvaktan på resultatet af den nu igångsatta utredningen rörande sättet för amortering af bristen ifråga m. m. anser järnvägsstyrelsen äfven för år 1912 böra, utöfver det belopp som enligt pensionslagen skall utgå af trafikmedel, af samma medel afsättas ytterligare 500,000 kronor eller samma belopp, som, på sätt nämnts, afsatts för år 1911.

Mot hvad sålunda föreslagits har jag icke något att erinra, och får jag alltså hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen medgifva, att till den i 19 § af lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar den 4 juli 1910 omförmälda fond må, utöfver hvad som enligt 20 § i samma lag med tillhörande öfvergångsbestämmelser kan komma att till bestridande af pensioneringskostnaden utgå af trafikmedel, för år 1912 af sådana medel öfverföras ett belopp af 500,000 kronor.»

Då utskottet icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts framställning, hemställer utskottet,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition, nr 31,
må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 10 maj 1911.

På det sammansatta utskottets vägnar:

F. OLSSON WACHTMEISTER